

MAGYARÁG

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

MUSSOLINI TILTAKOZIK Németország francia-barát tervai ellen

Róma, dec. 2. Megbízható hírek szerint Mussolini bejelentette Berlinben, hogy ellenzi minden „baráti egyezmény” aláírását és azt követeli, hogy a német nagykövet jelentse be Bonnetnak, hogy ehhez a lépéshez Olaszország hozzájárulása is szükséges. — Ezenkívül egy listát terjesztett elő — mintegy segéd-memorandumot — az összes olasz kívánságokról. Olaszország bejelentése a német külügyminiszteriumban igen barátságosan impressziót keltett.

Jelenleg erőfeszítések folynak, hogy a „tengely” két hatalmának nézeteit összehangolják. Valószínűnek látszik, hogy Chamberlain római látogatása után közös német-olasz jegyzéket intéznek Franciaországhoz.

Azt hiszik, hogy Olaszország a dunamedencei német tervhez is csak akkor járul hozzá, ha Németország Franciaország ellen összefog vele.

Ribbentropp hétfőn megy Párisba

Páris, dec. 2. Ribbentrop német külügyminiszter párisi utazása hétfőn lesz.

A francia demokrata szövetség szerencse-kívánatait fejez-

te ki Daladiernek a sztrájk ellen fogabatosított intézkedéseiért.

Egyes lapok azt követelik, hogy a sztrájkoló közüzemi

munkásokat bocsássák el állásukból. Több sztrájkoló munkást tüntetésben való részvétel miatt jogerősen 15 napi fogházra ítélték.

Kedvezően fogadja a nyugati sajtó Chamberlain közeli római látogatását

London, dec. 2. Chamberlain római látogatását kedvezően fogadja az egész nyugati sajtó. Az utazás célja nem csak az angol-olasz viszony baráti alapokra való fektetése, hanem a müncheni egyezmény gyakorlatba való átvitele. Aláhúzzák, Mussolini közvetítő lehet az angol kormány és Hitler között. Másrészt viszont Chamberlain ugyanazt a szerepet töltheti be Mussolini mellett és megvalósíthatja a francia-olasz baráti kapcsolatok felvételét.

Ki kell hangsúlyozni, hogy Chamberlain és Halifax előbb Párisban voltak. A római utazást tehát áthatják a párisi megbeszélések eredményei, — ahol a spanyol ügyben, amely Franciaországot közvetlenül érinti, — úgy határoztak, hogy az csak a nyugati Földközi tenger kizárólagos francia érdekességének figyelembe vételével oldható meg.

London, dec. 2. A Reuters iroda diplomáciai levelezője

írja: Chamberlain római látogatásával kapcsolatosan London diplomáciai köreiből Chamberlain valószínű vatikáni látogatásáról beszélnek. — Habár ebben a tekintetben

még nem történt semmiféle intézkedés, bevett szokás, hogy az államfők és a miniszterelnökök római tartózkodásuk alatt látogatást tesznek a pápánál is.

Az új cseh köztársasági elnök Németországot példaképpen állítja a csehek elé

Prága, december 2. Hacha köztársasági elnök nyilatkozatot adott az egyik német lap munkatársának. A köztársasági elnök többek között azt

mondotta, hogy Németország példaképpen áll Csehszlovákia előtt és a két országot szoros kapcsolatok fűzik egymáshoz. Végül kijelentette az elnök,

hogy egészen új alapokra akarja fektetni Csehszlovákia politikáját. Ebbe a munkába főleg az új generációt akarja bekapcsolni.

Megalakult az új cseh kormány

Prága, dec. 2. Beran miniszterelnök ma bemutatta Hacha köztársasági elnöknek az új csehszlovák kormány listáját, amely a német távirati iroda jelentése szerint a következőképpen hangzik: miniszterelnök Rudolf Beran, helyettes-

miniszterelnök Sidor (szlovák), hadügyminiszter Eliáš tábornok, külügyminiszter Chvalkovszki, pénzügyminiszter Kalfuss, kereskedelmi miniszter Szadek, közjóléti miniszter Klumapar, közoktatásügyi miniszter Kapras, közlekedésügyi

miniszter Kameniczki, nemzeti gazdasági miniszter Hodak, földművelésügyi Fajeramend, igazságügy Havelka és belügy Fischer. Ez utóbbi két tárca fölött még nem döntött a köztársasági elnök.

Ma: Karácsonyi ajándék-akciónk 19. száma

A cernauti királyi helytartó rendeletet adott ki a gyakori tüzesetek megakadályozására

Cernaufiban tegnap éjjel 13 tüzeset fordult elő

Cernaufi, dec. 2. Suceava tartomány királyi helytartósága a következő hirdetményt tette közzé ma délelőtt:

„Mi, George Alexianu Suceava tartomány királyi helytartója, a közigazgatási törvény 62. szakasza alapján, tekintettel arra, hogy Suceava tartomány egyes megyéiben, ahol a zsidó lakosság nagyobb számban él, több tüzeset fordult elő zsidó lakásokban és gyárakban, — ezeknek megelőzése a közvagyon megvédése és a közrend és nyugalom biztosítása érdekében elrendeljük:

1. 1938 december elsejével kezdődőleg a suceavai tartomány zsidó lakosságának megtiltjuk, hogy üzletekben, műhelyekben, gyárakban, bankokban, iparvállalatoknál, szabadfoglalkozásuk irodáiban és kereskedelmi vállalatoknál, az igazságügyi palota, kereskedelmi és munkakamara folyosóin és általában az összes közhivatalokban a román nyelven kívül más nyelvet használjon.

Mindezen helyiségek és üzemek tulajdonosai kötelesek látható helyen a következő felirást kifüggeszteni: „Tessék románul beszélni!”

2. Mindazok, akik ezen rendelkezésnek nem tennének eleget, a következő szankciókkal sújtandók:

a) Az első vétség esetén a vállalatot, vagy irodát három napra bezárják.

b) A második vétség esetén tíz napra zárják be.

c) A rendelet harmadszori megsértése a végleges be zárását vonja maga után.

3. Mindazok a zsidók, akik az utcákon továbbra is más mint román nyelven beszélnek, azt fogják bizonyítani, hogy nem román állampolgárok és így nem élvezhetik a román állampolgárság előnyeit.

4. Azok a zsidók, akik a revízió alkalmával elveszítették állampolgárságukat, nem foglalkozhatnak el semmilyen címen állást, sem köz-, sem magánvállalatnál és nincs jogukban gyárakban, műhelyekben vagy üzletekben dolgozni. A primár urak tartoznak azonnal összeállítani azon zsidók lajstromát, akik állampolgárságukat elveszítették. Ezeket a lajstromokat megküldik a rendőrségnek, hogy az a jelen rendeletben foglaltakat végrehajthassa.

5. A prefektusok, csendőrlégió parancsnokok, rendőrkvesztörök és rendőrtisztek megbiznak a jelen rendelet végrehajtásával.

Kelt, 1938 december elsején

George Alexiu
királyi helytartó

Hivatalos jelentés a tüzesetekről.

Ezzel párhuzamosan a suceavai tartomány helytartósága a következő hivatalos kommunikét teszi közzé:

„November 29-ről 30-ra és 30-ról december elsejére virradó éjszaka a következő tüzesetek fordultak elő Cernaufiban 22 óra 45 perckor tűz ütött ki a Calea Rosiori 28. szám alatti zsidó imaházban. A tüzet azonnal eloltották. A templom közelében benzin-tartályt találtak. A kár nem nagy.

Ugyanazon éjszaka egy óra kor tűz ütött ki Isac Draschinover Storojineti utca 28. szám alatti házában. — Egy fészeregett le és építőanyagok. Éjjel egy és két óra között a Suceava utcában ütött ki tűz Vladimir Camarovshi tulajdonát képező épületben. — Az egész ház leégett, valamint a szomszédos épület is, amely Solomon Laufer tulajdona volt.

Éjjel 12 óra 30 perckor a Clocucica külvárosban, a Hai sohelberger téglagyárban ütött ki tűz. Egy fészeregett A kár nem ismeretes, a ház nem volt biztosítva. A Bretschneider téglagyárban ütött ki tűz 12 óra 45 perckor. A kár nem ismeretes. Leégett a téglagyár tetőzete. Ugyanebben az időponiban, ugyancsak a Clocucica külvárosban Josif Alexandriuc lakásában ütött ki tűz. A tüzet azonnal eloltották, nem égett le semmi. Éjjel után 47 perccel a Planaita utca 61. szám alatt Strul Zismann lakásában ütött ki tűz, amelyet azonnal eloltottak. Anyagi kár nincs. Éjjel egy és két óra között kigyúlt a Iasilor utca 42. szám alatti zsinagóga. A tüzet azonnal lokalizálták. November 30-án éjjel 2 óra 30 perckor Morton M. házában ütött ki tűz.

Letartóztatottak két gyújtogatót.

A hatóságok által bevezetett vizsgálat nyomán a gyújtogatók egy részét letartóztatták. A letartóztatottak között vannak a Clocucica külvárosból való Bisarciuc testvérek, akik mint a volt légionárius mozgalom tagjai ismeretesek. Az elfogottak teljes beismerő vallomást tettek.”

Kimutatás

azokról, akik aláírták a szegények és koldusok segélyezésére felfektetett ívet, és négy hónapra a következő összegeket jegyezték:

Banca de Credit Român S. A. Suc. Oradea 4000, báró Gerliczy István 4000, Vas Adolf (Stefánia malom) 5000, Boca Mihail 2000, Vámtisztviselők Nagyvárad 590, Aurora sorsjegyáruda 20, Horváth Iosif 200, Klein Vilhelm 500, Hollos Eugen 400, Varga Nicolae 100, Rusenberg Mauríju 250, Rosenzweig „Malul Crisului” magazin 100, Adler Stefan 20, Grünbaum Alexandru 100, Schneider és Mihelfy 100, Erdős Gerhad 200, Erdős és Gerdős Gerhad 200 König Eug 20 Solom A. 20 Eugen König 20, Bodega Lucullus 40, Drogueria Apollo Farkas István 500, Haffegan Wurst utóda 100, Wittman Antoniu 100, Hedeka 50, Muzica 300, Succ. Hellmuth Molnar 60, Biruința szövetség 50, Iacob L. 50, L'brária I. Clonda 30, Colectura Oficială 100, Cârje Gheorghe 20, Bodega I. Ianovits 30, Corvinus 20, Croitoria Szalay 20, Pro

Patria papirkereskedés 20, Mo csáry Alexandru 20, Corbutiu Adalbert 30, Elsa Hedrich 20, Krausz E. 40, Koller Augustin 20, Radio Universum 20, Steiner Victor sötöde 500, Dutz Ioan 50, Ungi és Spitz 30, Vadas Eugen 300, Carmel restaurant 20, Roth Maximilian 25, Fritsch Carol 100, Concordia Erdélyi Alexandru 100, Molnar Clara 20, Fülöp Carol 30, Popper I. 40, Krajcsovic Francis 20, Roxin Francisc 20, Corneliu dr. Dănef 10, Cristea Nicolae 50 Szél Francisc 5, N. N. 20, vād. lui Tabéry A. 100, Stern Herman 20, Fülöp Stefan 100, Fisch Emeric, 20 Jigovan Ioan 25, Adalbert Goldstein 20, vād. Degovits Ludovic 30, N. N. 20, Muzsung L. 40, Engelsman E. 10, Brâncoveanu 100, Rosenfeld Ludovic 50, Klein Mihail 100, Universal 20, Krausz Z. 100, Samarian Alexandru 20, Firma Gloria 20, N. N. 30, Grosz Adalbert 50, Harmati Tiberiu 50, Herbst Filip 100, Olimpia 20, M. Bazili és I. Deac 100, Vasilie Schwartz 20 vād. Alexandru Vasadi 50, Industria de covoare Irac 20, Steinbach és Fenyves 60, dr. Blatner 20,

19

szelvény

amely 1—30 sorszámgig összegyűjtve feljogosít 1938. december hóban tartandó nagy karácsonyi ajándékakciónkban való részvételre.

Banca și soc. generală din Bihor 50—50, Foto 50, Negru Teodor 50, Hotel Newyork 100, Hotel Parc 50, Fekete A. 20, Orient Film 20, Balog Arpad 20, Harmati I. 20, I. anic N. 20, Dubinszki 20, dr. Ernest Berger 20, dr. Schiff Ernest 30, Moskovits Iosif 50, dr. Lazar Aurelné 40, dr. Deák 80, dr. Fleischer 20, Toth Francisc 20, I. London 20, Ucor 20, Norma 20, Vidor Emanuil 400, Parfumeria City 30, Hangya szövetkezet 20, Aron Alex. 80, Török Adalbert 80, Tapu Teodor 20, Salon Regina 25, Blau Ludovic 100, Lucia Horvath 30, Borgos Samuil 20, Cocos Elena 30, Nicodim Gheorghe 20, V. Iavort Coloman 20, Krausz és Diósi 20, dr. Rednic Gavril 120, Sebestyén Alexandru 20, Japport Victor 60, Hackmayer Ignaf 30, Borgos Iosif 30, Flor. Orchidea 20, Révész Ladislau 40, Palotai Mihai 20, Engel Stefan 20, Klein Hugo 20.

(Folytatjuk)

Belényesben letartóztatták a fővárosi bérkocsist, aki 50 ezer leit lopott a nagybátyjától. Néhány nappal ezelőtt Belényesbe érkezett egy Cristea nevű 30 éves bukaresti bérkocsis, Lucia Filip nevű vadházastársával együtt és egyik hozzátartozójuknál szálltak meg. Az embereknek feltűnt, hogy a bérkocsis köny nyelműen költekezik és nem is csodálkoztak nagyon, amikor néhány napra rá a fővárosi rendőrség egyik detektívje jelent meg Belényesen, aki letartóztatta a bérkocsist és kedvesét. — Cristea Marin ugyanis, a Bukarestben Mihai Duța nevű nagybátyjánál lakott 50 ezer leit lopott el tőle és a pénzzel együtt eltűnt. A fővárosi rendőrség egyik detektívje kezdett nyomozni az ügyben és megállapította, hogy a bérkocsis Belényes felé szökött. Másnap vonatra ült és Belényesben sikerült leleplezni a hálátlan unokaöccsöt, akinél megtalált 31 ezer leit. A tolvaj bérkocsist a fővárosba szállították, ahol tovább folytatják ellene az eljárását.

Selejtes kreppapir tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Szerelem és halál

Borzalmas módon az ártatlan gyereket is magával rántva menekült a szerelmes pár a halálba

London, dec. 1. Szinte páratlan módon követett el öngyilkosságot egy londoni szerelmes pár. Autójukban gázzal megmérgezték magukat kis gyermekükkel együtt. Az eredeti módon elkövetett öngyilkosságnak drámai előzményei vannak.

Az öngyilkos szerelmes párt és a gyermeket London egyik külvárosában, egy elhagyatott mezőn találták meg a járőrök. Autójuk hermetikusan el volt reteszelve és amikor az ajtót felnyitották, a kocs belsőjében három holttestet találtak. A rendőrség megállapította, hogy a férfi Arthur Davies gyárigazgató, a nő Miss Eileen O'Mahony huszonhat éves volt gépirónő, a harmadik áldozat pedig a szerelmes pár gyermeke, a tizenhét hónapos Edward O'Mahony.

BOLODOG SZERELEM.

A 39 éves gyárigazgató körülbelül három évvel ezelőtt ismerte meg barátnőjét. A vöröshajú, feltűnően szép leány Dublinban gépirónő volt, de állását elvesztette és Londonban keresett munkát. Irodában itt sem kapott állást, ezért egy nagy hotel bárjában téncozó lett. Itt ismerkedett meg Arthur Daviesszel, akinek felesége és két gyermeke volt. — A harminckilenc éves gyárigazgató beleszeretett a vöröshajú bártáncosnőbe, aki viszonzta szerelmét és csakhamar megvált állásától. — Ugyanakkor Arthur Davies is elhagyta családját és ettől az időből kezdve együtt lakott szerelmével. Arthur Davies jövedelmének nagyrészt felesége és két gyermeke eltartására kellett fordítania, de ez a körülmény nem zavarta a szerelmesek boldogságát. Ismerőseik meghatva beszéltek arról az idillikus boldogságról amelyben a gyárigazgató és szerelmese éltek.

Mint szomszédai is hangoztatják, soha semmiféle nézeteltérés nem merült fel közöttük, a fiatal lány gondos, figyelmes háziasszony volt és rajongásig szerette barátnőjét. — Másfél évvel ezelőtt gyermekük született és ettől az időből kezdve a gyárigazgató minden törekvése arra irányult, hogy feleségétől elváljon és barátnőjét feleségül vehesse. Ez a törekvése azonban megghiúsult az első asszony makacs ellenállásán. Felesége két gyermekére való hivatkozással hallani sem akart a válásról, sőt rá akarta venni férjét, hogy térjen vissza hozzá. Miss O'Mahony, akinek pedig első férjének emlékeiben állott volna

hogy a barátja elváljon feleségétől, igyekezett lebeszélni a gyárigazgatót a családi konfliktus kimélyítésétől és kijelentette, hogy ő nem ragaszkodik minden áron a házassághoz. Még azt sem engedte meg, hogy Davies örökbe fogadja gyermekét, mert nem akart ezzel újabb nézeteltérésekre alkalmat adni barátja és felesége között.

TRAGIKUS MEGOLDÁS.

Az első asszony pedig tovább folytatta a harcot férjéért. Döntő érvel vonultatott

fel férje ellen: a két gyermeket, akik nem nélkülözhetik apjukat.

Arthur Daviest gyakran kereste fel két kislány és kérlelték, hogy térjen vissza édesanyjukhoz. A gyárigazgató súlyos lelki konfliktusba került: két gyermekét is rajongásig szerette, de nem tudott megválni szerelmétől és másfél éves kislányától. Amikor őszintén feltárta barátnője előtt lelki vívódását, ez felajánlotta, hogy megkönnyíti számára az elhatározást, gyermekével együtt elhagyja. Arthur Davies hallat

ni sem akart erről a megoldásról és végső elkeseredésében tragikus elhatározásra jutott: azt tanácsolta barátnőjének, hogy haljanak meg mind hárman, a gyerekekkel együtt.

A leány beleegyezett a szörnyű tervbe, amelyet két nappal ezelőtt végrehajtottak. A gyárigazgató csukott autóján London környékére menekült, ott az autót légmentesen elzárták és egy gumicsővön a gázt az autó belsejébe vezették. Aztán megindították a motort és az autóba ömlő gáz megölte az igazgatót, barátnőjét és másfél éves gyermeküket.

Ehhez hasonló öngyilkosság csak egyszer fordult elő, még pedig néhány hónappal ezelőtt Franciaországban. Versailles mellett egy asszony ugyan ilyen módon autójában követett el öngyilkosságot.

Uj áramfejlesztési gépek beszerzésével sikerült megszüntetni Sepsiszentgyörgy közvilágítási mizériáit

Sepsiszentgyörgy, dec. 2. — Régóta megoldásra váró kérdés a város villanyárammal való kellő ellátása. A villamos telep régi áramfejlesztő gépeit ugyanis 32 esztendővel ezelőtt szerelte fel a Ganz cég s azok azóta a kétszeresére emelkedett fogyasztás miatt nem tudják kielégíteni az igényeket. A Klinger-szövőgyár és a dohánygyár saját áramfejlesztő

telepeket állított fel, de így is nem elegendő volt, hogy az esti órákban, amikor a legnagyobb az áramfogyasztás, — egész városrészeket kellett kikapcsolni, mert az áramfejlesztő gépek nem bírták a nagy terhelést. A legutóbbi városi tanács két és félmillió lejt vett fel az idej költségvetésbe két új áramfejlesztő gép be-

szerezésére. Az új gépek meg is érkeztek s azonnal hozzáfektak a villanytelep munkásai a telep kibővítéséhez és a gépek felszereléséhez. A munkák anynyira előrehaladtak, hogy már csak a szükséges árampróbákat végzik s néhány nap múlva véglegesen üzembe helyezik az új áramfejlesztő egységeket.

Ismét a bicska!

Szívenszurta haragosát a fiatal fődművelőlegény

Csikszereda, dec. 2. Véres tragédia játszódott le Csikszentgyörgy székes községben. Pénteken éjjel halálhörgés hallatott bele az éjszakába és az álomból felriadt csikszentgyörgyi, didergő asszonyok újból — ki tudja hányadszor? — könnyes szemekkel átkozták a bicskát villogtató kezeket.

Imre Vendel a Vendel család mindszenti illetőségű 18 éves legény, Potovszky Ferenc csikszentgyörgyi gazdálkodó kiskorú szolgája pecsételte meg jövőjét egy szerencsétlen szurással, mely Urus György 26 éves csikszentgyörgyi gazdalegény életét oltotta ki.

A bevezetett vizsgálat szerint régebbi keleti viszálykodás volt a fiatal Imre Vendel és Urus György között. Pénteken éjjel 1 órakor a falu sötét, néptelen uccáján került sor a leszámolásra. A heveskedő Imre Vendel bicskát rántott és a hirtelen védekezni sem tudó Urus György szívébe vágta a gyilkos pengét, —

majd a vérben fetrengő áldozatától megrémülve elmene-
kült.

A halállal vívódó Urus Györgyöt a néhány perc múlva arra haladó László Péter csikszentgyörgyi és Makkai Beniamin mádélvi illetőségű legények találták meg. A szerencsétlen Urusnak már csak any

nyi ideje volt, hogy a gyilkosa nevét megmondhassa, mert mielőtt segíthettek volna rajta, meghalt.

A 18 éves Imre Vendel a csendőrség még a gyilkosság éjjelén letartóztatta és bekísérte a csikszeredai ügyészséghez, hogy a törvény előtt feleljen garázda cselekedetért.

Francia könyvhét Romániában

December hó 1-től 8-ig a bukaresti francia követség és a romániai francia Tanulmányi intézet a romániai könyvkereskedőkkel egyetértésben, francia könyvhétet rendez. E hét idejére a francia könyveket különösen előnyös feltételekkel árúsítják. — A francia Könyvhétet a fővároson kívül az ország valamennyi na-

gyobb városában megrendezik.

Georges Duhamel, a kiváló regényíró, a francia Akadémia tagja vezetésével a francia írók egy küldöttsége érkezik December 4-én a fővárosba. A Könyvhét folyamán a francia írók a fővárosban és az ország nagyobb városai-
ban előadásokat tartanak.

Kézrekerült a Stefanescu-Goanga elleni merénylet egyik tettese

Egy nyilvánosházi botrány kapcsán tartóztatták le Francu Nicolaet, aki részletes beismerő vallomást tett

Cluj, dec. 2. A kolozsvári hatóságok teljes erővel folytatják a nyomozást a Stefanescu-Goanga rektor elleni merénylet, valamint az utóbbi időben elkövetett terrorcselekmények tettesének kézrekerítésére. Mint megírtuk, a kolozsvári rendőrség keddről szerdára virradó éjszaka egy nyilvánosházban letartóztatta Francu Nicolae kereskedelmi akadémiai hallgatót, aki szerdáról csütörtökre virradó éjszaka beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy résztvett a Stefanescu-Goanga rektor és Gruia detektiv elleni merényletben. Beismerte, hogy a merényletet értekezlet előzte meg a Hója erdőben, ahol kidolgozták a merénylet részleteit. Az Avram Iancu és Regala ucca sarkán egy építés alatt álló ház oszlopai mellett találkoztak öt óra előtt és ott várták be a rektor elhaladását. Miután a rektor elhaladt, az Avram Iancu ucca másik olda-

lán elébe vágta és a Chortches ucca sarkán elkövették a merényletet, majd a temető irányában elmenekültek. Meg-

nevezte társait is: Ion Georgescu és Alexandru Crănganu cernauji egyetemi hallgató személyében.

Panaitecu ezredes nyilatkozata az elmúlt éjjel talált bombáról

Panaitecu ezredes, a kolozsvári rendőrkészlet vezetője, a következőket közölte csütörtökön a késő esti órákban a sajtó képviselőivel:

— Szerdáról csütörtökre virradó éjjel 11 órakor a Gojdu uccában a Marianum leányiskolát az ucca felé határoló fal tövében egy arra haladó kocsi újságpapírba burkolt csomagot talált. A csomagra oly módon lett figyelmes, hogy a szemből levő Lengyel-szanasztoriumra vetített reflektor fénye visszaverődött az uccának e részén. A kocsi azonnal értesítette a közeli rendőrséget, aki a csomagot a készletre szállította. A cso-

magban négy világító rakéta volt és egy bomba, amely szerkezetében és tartalmában alkalmas lett volna arra, hogy hatalmas exploziót idézzon elő, amely emberáldozatokkal járhatott volna. A bombát és rakétákat ismeretlen tettes helyezte el a fal tövében és nyilvánvalóan egy másik tettestársának kellett volna azt onnan később felemelnie és felhasználnia. — A cél valószínűleg az volt, hogy a robbanás megtörténtével és a rakéták eldobásával, amelyek bizonyos épületeket felgyújthattak volna, pánikot idézzon elő az illető városrészben és megtévesszék a rendőrség éberségét.

Első gimnázista diákok halálos pisztolypárbaja egy kávéházi szeparében

Szombathely, dec. 2. Nem mindennapi érdekességű ügyet tárgyalt az itteni törvényszék. Magyar Sándor az egyik szombathelyi kávéház tulajdonosa ült a vádlottak padján. Az ügyesség gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat Magyar ellen, aki akaratán kívül egy borzalmas gyermektragédia okozója volt.

Még augusztusban történt, hogy két elsőgimnázista fiúcska a Magyar-féle kávéház szeparéhelyiségében játékból — pisztolypárbajt rendezett. Magukra zárták az ajtót, majd a megállapodás értelmében először egy műveszekedést rendeztek, hogy legyenek ok a párbajra, azután három lépés távolságból megfordultak és egymásra tüzeltek. A következő pillanatban a 11 éves kis Varga Pali, a színjeles diák, holtan rogyott össze. Kiderült, hogy társa az életben maradt „párbaj-hős” browninggal lőtt rá.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a gyermekek abban a hitben voltak, hogy mindkettőjüknek játékgyűgyer van. Az áldozat kezében valóban az is volt és szinté megtevésszően hasonlított is egy valódi browninghoz, amelylyel az egyik kisdíák pajtását megölte. Mint kiderült, a haláltokozó browning a kávé-

ház tulajdonosának: Magyar Sándornak éjjeliszekrény fiókjából vette ki az egyik fiúcska.

A bíróság előtt Magyar Sándor megrendülten, könnyekig megtörtén adta elő, hogy öt évvel ezelőtt tette a fiókjába

a fegyvert és azóta meg is fedkezett róla. Arra nem emlékezett, hogy miért volt megtöltve a fegyver. Elmondotta, hogy ő fedezte a kisfiu halálával és temetésével járó összes költségeket.

A király életelésével kell kezdeni minden sportünnepséget

Bucuresti, dec. 2. Az UFSR rendelete értelmében, mátol kezdve minden sportünnepségen (szabadtéri, vagy tornatermi, a versenyek kezdete előtt Öfelségét a következő

szavakkal kell üdvözölni: — „Öfelsége tiszteletére” (a rendező egyesület elnöke, vagy a mérkőzések bírói mondják a vigyázz-állásba helyezkedett versenyzőknek), mire a ver-

senyzők háromszoros „Lljen!” kiáltanak. Csak ezen ünnepélyes szavak elhangzása után kezdődhetnek meg a versenyek, vagy mérkőzések.

A játszó gyermekek elégették a kályhába rejtett pénzt

Máramarossziget, dec. 2. — Nem mindennapi riadalmon esett át Sztrimbeky szigeti földműves. A kenyerét nehéz munkával kereső munkás két ökrét 10 ezer leiért eladta. A jószágokért kapott pénzből 500 leit elköltött, 9 ezer 500 leit azonban a kályhába rejtett. — Mialatt Sztrimbeky távol volt, gyermekei a kályhába tüzet raktak, aminek következtében az eldugott pénz csaknem tel-

jesen elégett. A megszenesedett bankjegyeket a károsult gazda kétségbeesetten felvitte a Banca Naționala máramaros szigeti fiókjához s kérte, hogy a Nemzeti Bank tegye lehetővé kártalanítását. Az alig felismerhető pénzköteget ezután felküldték Bucurestibe, ahonnan szerdán megérkezett a 9500 lei kiutalásáról szóló rendelet. A bank ezek után a

— végeredményében — szerencsés gazdának természetesen kifizette a jóformán egész vagyonát képező összegeket.

A tragikus párbaj életben maradt ifju hősét a szörnyű esemény után külföldön neveltetik szülei. Az eset után ugyanis a fiúcska ideggörcsöket kapott és az orvosok környezet változást írtak elő számára.

A főtárgyaláson az áldozat szülei kérték a bíróságot, hogy kötelezze a vádlottat a kigyermekük felnevelésével járó összes költségük megtérítésére is.

A bíróság a vád és védőbeszédek után Magyar Sándort gondatlanságból okozott emberölés miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az áldozat szüleinek kártérítési igényét polgári bíróság elé utasították.

Az elítélt megnyugodott az ítéletben, az ügyész súlyosbíttásért felebezett.

Egész öltönyre, kabátira
**szövet, vászon,
diftin, flanel**
maradékban
polom áron
most érkezett
Steiner maradókos
Calea Victoriei 3. az udvarban.

A részegség szörnyű következménye

Kiskunhalas, dec. 2. Tégylás Gergely 42 éves napszámostól állandó részegeskedés miatt a családja elvált. Tégylás ezután sem javult meg, hanem tovább folytatta züllött életmódját. Így részeg állapotban találkozott szerdán délután 10 éves kislfiával, akit különböző igyretekkel lakására csalt. Mikor a szobába léptek, Tégylás egy nagy konyhakést rántott elő s átvágta fia nyakát. Azután saját nyakát is elvágta. A zeren csétlen apát és fiát haldokló állapotban szállították kórházba.

Veszek
ócska ólmo!
Cim a kladóban

Összeesküvés készült a barcelonai kormány ellen

Páris, dec. 2. Guadalajara-ból érkező jelentés szerint a barcelonai kormány ellen irányuló nagyarányú összeesküvést leplezték le. A letartóztatottak száma rendkívül nagy.

A házkutatások állandóan folynak. A rögtönítélő bíróság egy vádlottat halálra, hatot életfogytiglani kényszer munkára ítelt.

Pirow Brüsszelben folytatja tárgyalásait

Brüsszel, dec. 2. Pirow dél-afrikai hadügyminiszter csütörtökön Brüsszelbe érkezett.

Spaak belga külügyminiszter vilásreggelit adott Pirow úszteletére.

Politikamentessé teszik a Népszövetséget

London, dec. 2. A lordok házában ülésén a munkáspárt vezetője lord Ponsonby azt a kérdést tette fel, hogy az angol kormánynak szándéka van-e a Népszövetség szerződésének módosítását követni olyan irányban hogy a jelenlegi intézményt mentesítsék a politikai és katonai felelősségeitől és a jövőben mint állandó és feljuthatmu szerv működjön a gazdasági, kereskedelmi, gyarmati kérdések megoldására.

Lord Halifax kijelentette: „Azok után, amit szeptemberben Genfben tettünk, nem látszik szükségesnek új javaslatok tétele. Ez nem jelenti azt hogy minket ne érdekeljenek azok a lépések, amelyek a Népszövetség eredményesebb és szélesebbkörű aktivitása érdekében lehetne tenni”.

Smuts tábornok javaslatára, aki azt ajánlotta, hogy az Egyesült Államokat vegyék fel, mint „Speciális tagot” és a

Népszövetség keretében állítsák fel a nagyhatalmak állandó tanácsát, lord Halifax hozzátette: — Mindkét javaslat nagyon érdekes és megérdemli a beható tanulmányozást. Büszke vagyok, hogy magamévá tehetem Smuts tábornok javaslatát, mert eddig még nem találtak jobb megoldást a Népszövetségnél. A civilizáció fenntartása érdekében feltétlenül szükséges, hogy a nemzetek közt fennálljon egy tanácskozási fórum”.

Sarlóval akarta lefejezni a mezőőrt egy gazdálkodó

A halmi járásban levő Kisbábony község csendőrsége szokatlanul érdekes ügyben indította meg az eljárást. Az őrsőn megjelent Varga Alexandru mezőőr, aki hatóság elleni erőszak és súlyos fenyegetések miatt bűnvádi feljelentést tett Telar Ioan gazdálkodó ellen.

Telart a faluban mindenki türelmetlen, rabiatos embernek ismeri. A szomszédaival haragban van s ha felbosszantják, a legelképesőbb cselekményekre ragadtatja magát.

Az erőszakos természetű földműves tizenhatéves fiát a juhokkal a legelőre küldte. A fiu nem vigyázott eléggé az állatokra s a juhok tilosba tévedtek. Ezt meglátta Varga, aki mezőőri minőségénél fogva erősen tiltakozott a juhoknak tilosban való legltetése ellen. A fiu azonban szemérmetlenül visszafelelt, sőt — a mezőőr szerint — még a botot is felemelte, hogy azzal a hatósági embert megüsse. Varga erre dühbe gurult és a fiut tetteleg bántalmazta.

A fiatal juhász hazaszállt az apjához és úgy állította be a dolgot, hogy őt Varga veresre verte.

Telar Ioan erre kijelentette, hogy lefejezi a mezőőrt. Maga-

hoz vette a sarlót és kiment a mezőre. Ott rátámadt Vargára akinek a sarlóval le akarta nyakát. A merényletet csak a mezőőr segítségére

érkező földművesek akadályozták meg.

A nem mindennapi ügyben a hatóságok megindították a bűnvádi eljárást.

Az amerikai rádióállomások is közvetítik lék a francia pénzügyminiszter beszédét, amelyben felállította a szerdai sztrájk mérlegét

Páris, dec. 2. Reynaud francia pénzügyminiszter tiszteletére a párisi Amerika Club díszebédet adott és ezen Reynaud beszédet mondott. Beszédét rádió közvetítették az Egyesült Államokba. Reynaud kijelentette, hogy a francia törvényrendeletek célja a francia termelés elégtelenségén való segítés. Emlékeztetett azokra a szigorú intézkedésekre, amelyeket a kormány tett az állami pénzügyek megjavítására. A szerdai sztrájkokról a következőket mondta: „Nincs arról szó, hogy egyik társadalmi osztály győzelmet aratott volna egy másik társadalmi osztály felett. A francia nép szólalt meg a rend, a munka és a nemzeti fegyelem mellett. Megmutatta, hogy a demokrá-

cia is képes arra, hogy áldozatokat vegyen magára, amelyeket más kormányzói formákban az erő kényszerít ki. A francia nép szerdán azt mondotta meg, hogy jóllakott azzal a válsággal, amelyben hét éve vergődik. A nép a kormány pártjára állott.” Reynaud ezután beszélt a pénz-

ügyi infláció elleni harcról és örömet fejezte ki afelett, hogy a tőke visszatér Franciaországba. Az ország ujjaépítési képessége nagy, a fegyverkezési óriási terhe ellenére is. Beszédét Franciaország, Nagybritánia és az Egyesült Államok közös demokratikus eszményének méltatásával fejezte be.

December 5-én megindul a magyar- cseh vasuti- és postaforgalom

Budapest, dec. 2. A bécsi döntőbíró határozatát végre hajtó magyar-cseh vegyesbizottság megállapodott abban, hogy 1938. december 5-én életbe lép a múlt év december 27-i áruforgalmi egyezményt. Ugyanezen a napon megindul

a posta és táviróforgalom a két ország között s a vasuti forgalmat is fokozatosan helyreállítják. A határszéli forgalom is ezen a napon indul meg, egyelőre mérsékelt létszámú járatok között.

Tudja-e Ön, hogy

30-40%-al

kisebb lesz a villanyszámlája,
ha gazdaságos villanykörtét használ

SUPER-LUMEN villanykörte

szenzációsan gazdaságos, tartós és amellet olcsó

Minden szaküzletben kapható!

Gyári fő-
lerakat:

Bazilli-Deák

Oradea, Str. Aurel Lazar 1
Telefon 35-36.

Belga kormányválság

Belgiumban kormányválság tört ki. A kormány helyzete az irányított gazdaság fölötti vitában rendült meg.

Leugrott a robogó vonatról és súlyosan összezúzta magát a potyaulas

(Dicsőszentmárton.) Borzalmos vasuti szerencsétlenség történt tegnap Medgyes közelében a nagyvárad-brassói személyvonaton. Szentpéteri Károly, aki Medgyes előtt szállt fel a vonatra, jegy nélkül akart Brassóba utazni, a katalauz azonban felfedezte s hogy a büntetéstől megmeneküljön, Szentpéteri leugrott a robogó vonatról. A potyaulas eltört a jobb lábát és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Szentpéteri beszállították a medgyesi kórházba, ahol ápolás alá vették. A hatósági vizsgálat folyik.

Hamis nyomon

— Regény — 99

— Helyes. Az inas tudomásaival tehát nem volt benn a lakásban. És van egy harmadik ember, a virágárus, akiről az inas nem tud. Csekélység, Miss Hallett és nem kétkedem, hogy nagyon egyszerű lesz a magyarázat.

Joan nevetett.

— **Hát** ez a baj? ... Nos, amennyire én tudom, anyám talán egy percig beszélhetett a virágárussal a kapu alatt. Lehet, hogy a virágárus a hallba is bejött. Lehet, hogy azonnal elment.

— Amennyire maga tudja — ismételte Rason. — De látja, én többet tudok. Cartert például nem küldték el. Maga nem mondta Carternek, amikor maga a virágárussal kiszállt az autóból, hogy elmehet. Carter tehát kint várt a kapu előtt körülbelül félóráig és csak akkor ment a garázsba. Joan magában átkozta a túl lelkiismeretes soffit és hallgatott.

— Carter határozottan állítja — folytatta Rason —, hogy ez az... izé... virágárus nem távozott a házból, amíg ő várt. Így tehát tudjuk, hogy ez az ember legalább félóráig a lakásban volt az inas tudta nélkül. Az a kérdés, hol volt ez az ember?

— Mondom magának, hogy nem tudok róla. Egy pillanatra sem tételezem fel, hogy félóráig volt itt.

— A maguk lakása nem akkora, mint egy nagy kastély — érvelt Rason olyan hangon, mintha gyermeket bátorítana. — Az ebédlőben nem volt ez az ember, mert ott maga villásreggelizett a vendégével. Nem volt a fogadósobában sem, mert oda Harcourt vitte be a villásreggelit Mrs. Hallettnek, aki egyedül volt. Marad tehát a dolgozószoba, a maga szobája és a hálószoba.

— Ezt nevezik dedukciónak, ugy-e? — mondta Joan vidáman. — Ez a rejtélyes virágárus tehát vagy a dolgozószobában, vagy az én szobámban, vagy a hálószobában volt. Nos Mr. Rason, mi van rább? ... hol rezenünk össze?

— Mindjárt meglátjuk, Miss Hallett — felelte Rason nyugodtan. — Nem hiszem azt sem, hogy maga virágárusnak tartotta.

— Ennélfogva az anyám ölte meg Edward Marchot! — vágta oda Joan.

— Nem. Ilyen messzire nem megyek — felelte Rason halványan. — Megállapítom ellenben, hogy ön, Miss Hallett és az ön édesanyja szándékosan gátolták a rendőrséget abban, hogy felderítsék ezt a g... sságot. (Folytatjuk.)

NYOMTOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Németország 550 kilométeres csatornával Jugoszlávián keresztül össze akarja kötni a Dunát a Földközi tengerrel

Páris, december 2. Francia gazdasági körökben, nagy érdeklődést tanúsítanak azon német terv iránt, amely arra irányul, hogy Jugoszlávián keresztül közvetlen összekötő csatornát létesítsenek a Duna és a Földközi tenger között. A csatorna 550 kilométer hosszú volna. A Vaskaputól indulna ki és a Timok, valamint a Vardar folyók medrének felhasználásával Szalonikinál torkolna bele az Egei tengerbe. A csatorna, amelynek költségeire körülbelül 400 millió frankot irányoznak elő, 1500 kilométer hosszú ut és 50 órával rövidíti meg a jelenlegi utat.

SPORT

Románia és Csehszlovákia végleges csapatösszeállítása

ROMÁNIA: David, Burger, Albu, Vintilă, Feraru, Szaniszló, Bindea, Ploesteanu, Bodola Barátky, Orza.

Tartalékok: Sadowschi, Chi-

roiu, Rășinaru és Prassler.

CSEHSZLOVÁKIA: Bures, Burger, Daucik, Prucha, Nozir, Kopecky, Riha, Horacek, Ludl Bican és Vytlacil.

Öt válogatott labdarúgó-mérkőzés lesz vasárnap

Prágában Románia—Csehszlovákia, Nápolyban Olaszország—Franciaország, Nizzában Délkelet Franciaország—Olasz

ország B., Párisban Budapest —Páris, Berlinben Bécs—Berlin.

Két év alatt akarja megmászni a Himaláját egy német kutatócsoport

Berlin, dec. 2. — Wilhelm Filchner német kutató, akit legutóbb a német nemzeti jutalommal tüntettek ki, közölte, hogy közelebből kutató utra indul s expedíciójával meg

akarja mászni a Himalája legmagasabb csúcsait. A kutató ut a tervek szerint két évig tart. Hitler kancellár repülőgépeket bocsátott az expedíció rendelkezésére.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Menyasszonyoknak
rendkívüli nagy árengedmény!
Róna fényképésznél
6 drb. levelezőlap és 1 nagytás **150 lei**
összesen
Str. Alexandri 4.

ÁLLÁS

Szentandrási, Tarján, Gyires községek részére megbízható újságírókat keresünk jó kereset tel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Kifutót felvesz fűszerüzlet Str. Mihai Sorbul 1. Kispiacnál. 5086

Szalárd, Hodos és környékén megbízható újságírókat felveszünk, jó kereset tel. Jelentkezni személyi irásokkal a kiadóhivatalban.

VETEL-ELADAS

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindenkinek nélkülözhetetlen — csak 25 lei. Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Ballet-cipő használt jóállapotban, 13-as és 14-es olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5025

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

KÜLÖNFÉLE

Fűszer, csemege üzlet és ital mérés részére forgalmas helyen helyiséget keresek. Ajánlatok „Belega” jellegre kiadóhivatalba. 5084

Kiadó 2 helyiség, kamara és szin Str. Varsovia 52. sz. alatt Értekezhetni Bárdos mérnök-nél, Nicolae Jiga 1 sz. a. 5081

1939

ÉVI
ELŐJEGYZÉSI,
FALI- ÉS ZSEB-
NAPTÁRAK

nagy választékban kapható

Pásztor Ede

cégnél, Nagyvárad, Piața
Mihai Viteazul 4. Tel. 2800.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCUREȘTI. 7.30: Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Románia-ének. 20.45 Időszzerű anyagok. 21 Ünnepek. 21.15 Táncczene. 22 Hírek. — 22.15 Táncclemezek. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Harsányi Gizi mesél. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Cigányzene. 19 Közvetítés a Magyar—Lengyel Cserkéször otthonából. 19.20 Zongoraszármok. 20 Hírek. — 20.25 Hanglemezek. 21 Hangjáték. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 23.40 Budapesti Hangverseny Zenekar. 24 Hírek angol és francia nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíraruházában.